

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÂN BIÊN, TỈNH TÂY NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: ông Nguyễn Hoàng Hải

Thư ký phiên họp: bà Lê Huỳnh Như, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Biên tham gia phiên họp: ông Nguyễn Út Nhỏ – Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 08/2022/TLST-DS ngày 01 tháng 12 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2023/QĐST-DS ngày 08 tháng 02 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* anh Nguyễn Huy Q, sinh năm 1989; cư trú tại: số 5 hẻm 7 Đường H, khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* bà Đào Thị T, sinh năm 1965, ông Nguyễn Văn K, sinh năm 1962, anh Nguyễn Minh T1, sinh năm 1992; cùng cư trú tại: số 5 hẻm 7 Đường H, khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh.

- *Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn K, anh Nguyễn Minh T1:* anh Nguyễn Huy Q, sinh năm 1989; cư trú tại: số 5 hẻm 7 Đường H, khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh là người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (Văn bản ủy quyền ngày 04 tháng 01 năm 2023).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 01/12/2022 và các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan - anh Nguyễn Huy Q trình bày:

Anh là con bà Đào Thị T và ông Nguyễn Văn K. Cha mẹ anh có 02 người con chung là Nguyễn Huy Q và Nguyễn Minh T1. Ngoài ra bà T không có người con riêng nào khác.

Khoảng năm 2010, bà T có biểu hiện hoang tưởng, lo sợ có thể lực khác hãm hại gia đình, có hành vi đập phá, hủy hoại tài sản trong gia đình, nghi ngờ các thành viên trong gia đình, có hành vi không làm chủ bản thân múa tại chợ và có biểu hiện mê tín dị đoan. Bệnh viện Đa khoa tỉnh Tây Ninh kết luận bà T bị tâm thần hoang tưởng và Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 kết luận bà T bị tâm thần phân liệt. Nay anh yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đào Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Nguyễn Minh T1 trình bày:

Anh là con ruột của ông Nguyễn Văn K, bà Đào Thị T. Giai đoạn từ năm 2005 – 2010, bà T có biểu hiện của bệnh tâm thần, gia đình đã đưa đi điều trị tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 nhưng tình trạng của bà T không thuyên giảm. Hiện nay ông K được chuẩn đoán ung thư, cần chi phí điều trị nhưng bà T không đủ năng lực hành vi để xác lập giao dịch nên anh thống nhất tuyên bố bà Đào Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp: người yêu cầu giải quyết việc dân sự anh Nguyễn Huy Q giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đào Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự. Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Văn K, anh Nguyễn Minh T1 là anh Q thống nhất yêu cầu giải quyết việc dân sự. Tòa án không triệu tập bà T tham gia phiên họp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh phát biểu quan điểm:

- *Về tố tụng:* Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, gửi thông báo cho Viện kiểm sát, đương sự, tổng đạt giấy mời, giấy triệu tập cho những người tham gia tố tụng theo đúng quy định. Lấy lời khai, yêu cầu đương sự giao nộp chứng cứ, tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật. Mở phiên họp đúng thời hạn theo quy định tại Điều 366 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng quy định tại Điều 369 của Bộ luật tố tụng dân sự; đương sự đã thực hiện đúng các quyền, nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

- *Về nội dung:* căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự; các điều 369, 370, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Đào Thị T, sinh năm 1965, nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, anh Nguyễn Huy Q phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu: anh Nguyễn Huy Q là con của bà Đào Thị T và có quyền, lợi ích liên quan. Căn cứ khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự, anh Q có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đào Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự.

[2] Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết: anh Nguyễn Huy Q yêu cầu tuyên bố bà Đào Thị T, nơi cư trú: khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án xác định quan hệ pháp luật là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tân Biên.

[3] Về tố tụng: tại phiên họp người yêu cầu giải quyết việc dân sự; người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt. Bà Đào Thị T vắng mặt và không được Tòa án triệu tập tham gia phiên họp. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt bà T.

[4] Về nội dung: xét yêu cầu của anh Nguyễn Huy Q nhận thấy bà Đào Thị T là người thành niên. Tuy nhiên từ khoảng năm 2010 đến nay, bà T có biểu hiện hoang tưởng, không nhận thức, làm chủ được hành vi của mình. Tòa án tiến hành thu thập chứng cứ, xác minh tại địa phương thể hiện bà T thường xuyên tự mắng chửi một mình gây mất trật tự tại địa phương, có hành vi hủy hoại tài sản trong gia đình và có dấu hiệu hoang tưởng. Kết luận giám định pháp y tâm thần số 64/KL-VPYTW ngày 06/02/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận:

- Về y học: bà Đào Thị T bị bệnh tâm thần phân liệt thể paranoid (F20.0 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: bà Đào Thị T mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Xét thấy bà Đào Thị T mắc bệnh tâm thần phân liệt thể paranoid không thể nhận thức, làm chủ được hành vi, không có khả năng tự xác lập, thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự. Căn cứ các điều 19, 22 của Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Nguyễn Huy Q, tuyên bố bà Đào Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

[5] Về chi phí tố tụng: anh Nguyễn Huy Q tự nguyện chịu chi phí trưng cầu giám định.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: căn cứ Điều 149 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; anh Nguyễn Huy Q phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ các điều 19, 22 của Bộ luật Dân sự; các điều 149, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Huy Q. Tuyên bố bà Đào Thị T, sinh năm 1965, cư trú tại: số 5 hẻm 7 Đường H, khu phố A, thị trấn T, huyện B, tỉnh Tây Ninh bị mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: anh Nguyễn Huy Q phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự 300.000 đồng anh Q đã nộp theo biên lai thu số 0004188 ngày 01/12/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh; anh Q đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Biên có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Phòng KTNV và THA TAND tỉnh Tây Ninh;
- VKSND huyện Tân Biên;
- Chi cục THA DS huyện Tân Biên;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Nguyễn Hoàng Hải